

Posudek oponenta disertační práce Veroniky Aresty

„Sociální bydlení jako nástroj zvyšování kvality života lidí s omezeným přístupem na trh s bydlením“

předkládané v roce 2024 na Katedře sociální práce Filosofické fakulty Univerzity Karlovy

I. Stručná charakteristika práce

Předloženou práci považuji za vysoce aktuální a významnou. Sociální bydlení je velkým tématem, které se opakovaně vrací s různou mírou intenzity v nejrůznějších politických, odborných i každodenních kontextech. Práce bezesporu k těmto diskusím pozitivně přispívá. Doposud se nepodařilo přijmout zákon o sociálním bydlení, což je klíčová oblast sociálního bydlení, která je zásadním nástrojem řešení sociální a bytové problematiky.

II. Stručné celkové zhodnocení práce

Práci tohoto zaměření lze v současné době považovat za vysoce aktuální příspěvek k problematice sociálního bydlení. Je zřejmé, že doktorandka sestavila logicky strukturovaný materiál, který je přesvědčivý, přehledný, opřený o rozборы faktorů, přinášející konkrétní příklady i jejich teoretické zarámování. Práce tak představuje významný příspěvek pro sociální pracovníky, decizní sféru, východisko pro další výzkum i velmi užitečnou výukovou pomůcku.

III. Podrobné zhodnocení práce a jejich jednotlivých aspektů

1. Struktura argumentace

Úspěch každého bádání se odvíjí od přesné a jasné formulace cílů a nastolení motivujících pracovních hypotéz. Základním cílem disertační práce bylo zjistit, zda program sociálního bydlení zajišťuje bydlení, které umožňuje žít jeho uživatelům takový život, jak si přejí žít (dílními aplikačními cíli práce potom bylo navrhnout doporučení pro realizaci lokálních systémů sociálního bydlení a metodická doporučení pro sociální práci v sociálním bydlení). Je zřejmé, že takto vymezený cíl je dostatečně ambiciózní a odpovídá charakteru práce. Po jejím prostudování jsem dospěl k závěru, že autorce se záměr práce podařilo velmi dobře a se ctí naplnit. K tomuto hodnocení mě vedou následující skutečnosti:

- a) V teoretické části autorka prokázala velmi dobré znalosti v této náročné oblasti, upozorňovala na možnosti a směry dalšího vývoje (filosoficko-ekonomický směr capability approach), projevila i potřebnou osobní

kritičnost a uplatnila zde vlastní přístupy a stanoviska. Znalost teorie není samoúčelem, ale je využita v empirické části práce.

- b) Provedený výzkum je originální, je velmi dobře zpracován a přinesl řadu zajímavých zjištění. Celá tato část svědčí o schopnosti autorky dobře se v problematice orientovat a poznatky v potřebné míře syntetizovat do souhrnných závěrů. Určitým problémem je malý počet respondentů (pouze 18 účastníků programu sociálního bydlení a 15 sociálních pracovníků). Autorka si je vědoma limitů výzkumu (viz část 7.3.)

2. Formální úroveň práce

Práce nemá formální nedostatky, citace odpovídají normám

3. Práce s prameny či materiálem

Rovněž z tohoto pohledu nemám k práci žádné připomínky. Autorka prostudovala velké množství literatury (uvádí cca 200 pramenů, převážně se jedná o aktuální zahraniční prameny), zpracovala 23 obrázků a 13 tabulek. Oceňuji i využívání řady ne zcela běžných metod, které jsou představeny v kap. 5 Metodika

4. Vlastní přínos

Největším přínos práce vidím v kap. 7 Diskuze. Autorka zde formuluje v kap. 7.1. Systémová doporučení pro realizaci programů sociálního bydlení a v kap. 7.2. Metodická doporučení pro realizaci sociální práce v bydlení.

Celkově hodnotím práci jako koncepčně a pojmově dobře ukotvenou, vystihující hlavní aspekty a problémové oblasti zkoumané problematiky. Je vysoce informativní, je napsaná kultivovaně a metodicky jí také nelze nic vytknout. Je nutno vyzdvihnout i skutečnost, že se autorce podařilo na cca 150 stranách skutečně nabídnout čtenáři ty nejdůležitější poznatky a náměty.

IV. Dotazy k obhajobě

1. **Jak doktorandka hodnotí princip housing first a princip housing ready?**
Který model je z hlediska ekonomického a z hlediska sociální integrace dle doktorandky výhodnější?
2. Dle kvalifikovaného odhadu se nachází v bytových domovech v ČR kolem 200 tisíc volných jednotek, více než pětina je v domovech, které prošly rekonstrukcí po roce 2001. Pravděpodobně jsou tedy pronajímány krátkodobě či slouží jako spekulativně držený majetek. Rozvinuté země se snaží motivovat majitele

nemovitostí širokou škálou kroků k jejich pronajímání (např. Německo zavedlo spekulativní daň, ve V. Británii zatížili prázdné byty speciální daní, ve Skotsku fungují tzv. pracovníci pro neobydlené byty, kteří jejich vlastníkům radí.).

Jaké opatření v našich podmínkách by doktorandka navrhla, aby se počet prázdných bytů snížil?

V. Závěr

Předběžně klasifikuji předloženou disertační práci jako **prospěla**.

V Praze, 14. 3. 2024

Prof. Ing. Vojtěch Krebs, CSc.

Vysoká škola ekonomická v Praze

..